

Östgötaspel

Östergötlands Spelmansförbund
www.ostgotaspel.se

Styrelsens ordförande:
Isabell Svärdmalm
ordforande@ostgotaspel.se

Nr 2, juni 2018
årgång 18

Ansvarig utgivare:
Isabell Svärdmalm

Redaktion: Barbro Wijma
redaktor@ostgotaspel.se
Håkan Wasén

Toste Länne håller låtkurs i Östra Ryd 2016. Foto: Håkan Wasén

Innehåll

ÖSF:s årsmöte	2
Ordförandes hälsning	3
Ethnostipendiater	3
RAPPORTER	
Folkmusikfestival och folk- och världsmusikgala	3
Klintetten 25 år	4
UFO-stämman	4
In memoriam Toste Länne	5-6
Löfbergs: en historia om nygammal tradition	7-8

NUMRETS LÅTAR

Välkommen till festen - gånglåt. Kurt Widin	8
Jubileumsvalsen. Jonas Jansson	9
ANNONSER	
Stämma i Ekebyborna 18.8	9
Linköpingsstämman i oktober	9
Slaka Kulturdagar och stämma 1 - 2.9	10
Låtkurs under Östra Rydsdagen 18.8	10
Markarydsstämman 5 - 7.10	11
Stämma i gränstrakter (Kleven) 16.6	11
Stämma i Ringarum 17.6	11
Korrölägret för barn och ungdom 25 - 27.7	11
Kalendarium	12
Life Continuum (CD). Daniel och Emma Reid	12

STYRELSE FÖR ÖSTERGÖTLANDS SPELMANSFÖRBUND

Ordförande: Isabell Svärdmalm, tel.011-319876, 0730-541193, ordforande@ostgotaspel.se

Sekreterare: Lisa Hellsten Reuber, tel. 0725-757 252 sekreterare@ostgotaspel.se

Kassör: Mats Ekman, tel. 013-152336, kassor@ostgotaspel.se

Ledamöter: Barbro Wijma, Stefan Öberg

Suppleanter: Staffan Lensell, Tyra Lundberg.

ÖVRIGA FUNKTIONÄRER bl.a.:

Spelledare: Isabell Svärdmalm, 011-319876, spelledare@ostgotaspel.se

Medlemsärenden: Ingrid Ährlin, tel 0707-740665, medlem@ostgotaspel.se

Arkiv, notbibliotek, försäljning: Hans Norberg, tel. 013-52536, hansnobe@hotmail.com

Hemsidesansvarig: Staffan Lensell, webb@ostgotaspel.se

ÖSF Årsmöte 25 mars 2018

Årsmötet för Östergötlands Spelmansförbund genomfördes i år den 25 mars i Majblommans lokaler i Norrköping. Allspelet blev en gemensam spelstund där den som ville drog igång låtar. Därpå följde spelstugor med Jonathan Borgsjö och Tomas Öhberg. Spelstugorna avslutades med att grupperna spelade upp de inlärda låtarna för varandra - se fotot till höger. På det följde kaffe- och smörgåsbuffé.

Själva årsmötesförhandlingarna genomfördes med Clas Lind som ordförande och Brita Ehlert som sekreterare. Vid detta tillfälle avtackades revisorn Lennart Andersson. Den andre avgående revisorn Roine Wetterström avtackades vid ett senare tillfälle.

Själva träffen avslutades med lite jam på olika håll.

Text: Staffan Lensell

Koncentrerat spelande.... Foto: Håkan Wasén

Saxat från årsmötesprotokollet som är på gång:

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Den nya styrelsen framgår ovan. Omval skedde av Isabell Svärdmalm på 1 år, samt Barbro Wijma och Lisa Hellsten Reuber båda på 2 år. Till suppleanter omvaldes Tyra Lundberg och Staffan Lensell, båda på 1 år.

Henrik Schön och Erik Svansbo utsågs till ordinarie revisorer och Calle Björnlert till revisorssuppleant. Alla tre hälsades välkomna till arbetet!

Mötet omvalde som valberedning Jan Andersson (sammankallande), Ebba Hellsten samt Rune Persson.

Under hösten är ÖSF engagerat i Östra Rydsdagen (se annons s. 10) och i Linköpingsstämman i oktober.

Ordförande Isabell Svärdmalm informerade om situationen för Spelmansstämman i Linköping. Folkungagil-

let och ÖSF har sedan länge haft två delegater var i stämmokommittén. Alexandra Lindwall för närvarande ensam representant från spelmannsförbundet. Isabell uttryckte oro för stämman och efterlyser idéer för Linköpingsstämman framtid och utformning. (Se nästa sida; redaktörens anmärkning!)

Mötet framförde sitt fulla stöd för att stämman skall leva vidare. Samtidigt uttryckte mötesdeltagarna att man inte var främmande för förändringar om det kan leda till ökat intresse från spelmän att medverka och locka en lyssnade publik.

Mötet uppdrog åt Håkan Wasén att försöka få till ett möte med representanter från aktiva folkmusikgrupper inom vårt område och stämmokommittén i syfte att ge kommittén råd för fortsatt arbete.

Ordförandes hälsning

Så har vi spelat oss igenom ytterligare en ”termin”. Styrelsen kan summera fyra styrelsemöten, uppvaktning vid Smålandsgrannarnas 70-årsjubileum, vårt årsmöte och deltagande i Folk- och Världsmusikgalan.

I skrivande stund har också Stämmokommittén (Linköpingsstämman) ÄNTLIGEN utökats med tom två nya medlemmar, vilket känns mycket glädjande och borgar för stämmans fortlevnad. Styrelsen har utsett Ebba Valtonen och Alice Elmdahl, att tillsammans med Alexandra Lind-

wall och Tomas Öhberg fortsätta med denna uppgift.

I den finaste av årstider nås vi av budet att riksspelmannen och tidigare ordföranden Toste Länne, har gått bort, efter en längre tids sjukdom. Spelmansförbundet/styrelsen sänder varma tankar och hälsningar till familjen.

Ta väl hand om varandra; spela, sjung och dansa och njut av sommaren.

Ordförande Isabell

ÖSF-NYTT: Ethnostipendiater!

Styrelsen har beslutat att Hugo Sunnerhagen och Jenny Magnusson blir årets Ethnostipendiater och får sina deltagaravgifter i lägret betalda till hälften av SSR och till hälften av ÖSF.

Båda kommer att berätta i kommande nummer av Östgötaspel om lägret och de får också uppträda och spela på Linköpingsstämman i höst.

Text: Barbro Wijma

Rapporter

Folkmusikfestival och Folk- och Världsmusikgala

Den 6-7 april gick årets upplaga av Linköpings Folkmusikfestival av stapeln fast detta år flyttad till Norrköping. Festivalen var förlagd i flera konsertlokaler i Industrilandskapet bl.a i Värme kyrkan, Trappan, Cre-scendo, Flygeln och Louis De Geer. Festivalen bjöd på ett stort utbud av konserter på fredagen fördelat på fem scener och under lördagen på sex scener. För att nämna några av dragplåstren fanns Lena Jonsson Trio, Ahlberg, Ek och Roswall, Julie Fowlis, Värttinä och Åkervinda. Traditionsenligt hölls även StudentspelmanslagsVM som kammades hem av Birka Folkhögskola. På lördagen fanns också workshops för dans, spel och sång samt föreläsningar. Vid sidan av festivalen arrangerade Irish Trad Music Linköping på lördagen en irländsk session på Black Lion Inn. Den första konserten jag gick på var Lena Jonsson Trio vilket blev en perfekt start, dels för Lenas energiska och lekfulla fiolspel men också för Erik Ronströms skickliga och påhittiga gitarrspel. Senare följ-

GKN 5 spelar.
Guro Kvifte Nesheim, Thomas Eriksson, Anna Malmström, Jens Linell, Anna Gustavsson

de Ahlberg, Ek och Roswall vilka som vanligt bjöd på medryckande folkmusik av högsta klass.

Lördagen inleddes för min del av finstämd sång av Darnaros och fortsatte senare med ett svängigt Lunnefolk och därefter väl samspelat Per Eckerbom och Rune Persson med gästartister. Min mest lyriska stund under festivalen var uppträdandet av GKN5 med Guro Kvifte Nesheim i spetsen där den norska folkmu-

siken efter Salve Austenå varvades med Guros egna kompositioner. Samspelet mellan de skickliga medmusikanterna var magiskt vilket märktes på publiken där få stod stilla.

I samband med festivalen hölls även Folk- och Världsmusikgalan i De Geer Hallen på lördagskvällen. För att nämna några av pristagarna gick årets artist till Sousou och Maher Cissoko och bästa produktion eller projekt till föreningen Folk You.

Rapporter, forts.

Klintetten 25-års jubileumkonsert 180526

Det finns upplevelser man gärna vill hålla kvar ett tag till när det hela är över. Detta hände det året när vinterkylan nästan inte ville ge vika och sedan i maj våren och sommaren kom samtidigt med full kraft, när alla träd blommade ut på en gång, bedårande vackra, och när luften var fylld av doftande syren. I denna inramning hade Klintetten sitt 25-års jubileum med konsert och efterföljande danskväll på Landerydsgården i Linköping.

Det blev en livlig, varierad konsert, där låtarna och dansarna följde varandra i en fin fart och på ett överraskande, medryckande sätt, så att publikens uppmärksamhet hela tiden påkallades. Och publiken följde med, från öppningen med Bingsjö polskor till avslutande Herr Arnes schottis.

Klintetten är en ensemble med mycket skickliga musiker och dansare. Bland gruppens instrument finns, utom fiol, cittra, dragspel och basfiol.

Denna tillgång togs flitigt i anspråk genom att variera spelandet av låtarna med olika konstellationer av spelmän och dansare. Spelmännen har inte bara "öra för musiken", de har också "känsla för dansen" – många är också duktiga dansare – vilket måste vara en stor resurs för att kunna spela så dansant. Och musiken varierade, från en av hela ensemblen spelad, kraftfull och medryckande Pekkors Per i d-moll, till en mycket känsligt spelad Stigpolska med bara cittra, dragspel och fiol, till en sång med bara sångare och basfiol.

Folkmusik är dansmusik, bruksmusik, som i all sin enkelhet omfattar mängder med oerhört fina melodier. Spelat av en ensemble som Klintetten blir denna bruksmusik en konstform av hög klass. I perfekt samklang med musiken visar Klintettens skickliga dansare hur vackra polskor och valser kan bli när de dansas med variation och elegans. Klintetten följer sin tid och dess klangfärg har ändrats med åren. Det blir tydligt när man lyssnar på skivor från flera år sedan och aktuella ljudupptagningar. Klintetten har också sörjt för återväxten med flera unga musiker och dansare. Det blev ett mycket uppskattat inslag i konserten med dessa unga entusiastiska och redan så skickliga personer.

I en konsert vill man ge publiken "allt man kan" inom den avsatta tiden. När en konsert är över, "njutningen sitter i" och publikens entusiasm är

kvar, inser man först långt senare hur mycket förberedelse och övning det krävs för att kunna prestera på topp och ge publiken maximal njutning - trots all skicklighet som finns inom gruppen. Klintetten lyckades så väl lördagen 26 maj 2018. Vi i publiken hoppas att vi inte behöver vänta länge på en liknande upplevelse.

Text och foto: Klaas Wijma

Överst till vänster: Ömsint dansande

Överst till höger: Hans och Malin

Till vänster: Svettigt värre...

Nederst: Tack för applåder!

Som vanligt fanns "UFO" alias Åke Gustafsson närvarande vid UFO-stämman i Tranås hembygdsgård 3 mars.

Flera spelmän från Östergötland gjorde resan ned till Tranås för det sedvanliga flera timmar oavbrutna buskspelet med start vid 14-tiden på eftermiddagen.

Buskspelet avbröts bara någon timme för den sedvanliga middagen och sedan rullade det igång igen.

Och UFO var med på "sin stol" dock i form av ett fotografi eftersom han lämnade det jordiska spelet 2011. Vid 23-började spelet ebba ut och hem åktes det med trötta fingrar och stråkar.

Text och foto: Håkan Wasén

UFO-stämman

Toste Länne in memoriam

Professorn, läkaren och riksspelmannen Toste Länne har efter en tids sjukdom avlidit i en ålder av 62 år. Närmast sörjande är hustrun Marie och sonen Ruben, modern Margareta, systrarna Lotta och Ylva med familjer, samt Maries barn Love och Hannah med familjer. Han efterlämnar också ett stort antal vänner inom folkmusik- och spelmanskretsar, samt läkar- och forskarkollegor.

Toste föddes i Uppsala och tillbringade några barnomsår i Gällivare innan han som sjuåring kom till Kalmar. Redan som ung blev han intresserad av segling och under sin tonårstid blev han aktiv i Sjövärnsskåren. Vurmen för segling behöll han livet ut. Han visade också tidigt intresse för musik och lärde sig med tiden spela bland annat klarinett, saxofon, oboe, gitarr och banjo. Efter sin gymnasieutbildning på Stagneliuskolan i Kalmar kom han till Lund för medicinstudier 1975. Där började han spela folkmusik på fiol i en låtciirkel som leddes av den skånske spelmanen Reine Steen.

Jag träffade Toste första gången på en sommarkurs på Ölands Skogsby 1980. Han var då artigt skeptisk till mina utläggningar om olika låttyper, men desto mera förtjust i

några modala och förstämnda polskor som jag råkade spela. När han sedan fick AT-tjänst på Växjö lasarett 1981 var det självklart att vi återupptog kontakten och han anslöt omedelbart till den låtkurs (Tisdagsgruppen) som jag då hade på Araby.

Toste visade sig med en gång vara en mycket ambitiös och vetgirig cirkeldeltagare och vi satt ofta kvar och spelade ett par timmar efter att de andra gått hem. Det dröjde inte länge för rän vi spelade på ”helt lika villkor” vid alla möjliga tillfällen. Han utvecklade tidigt en förmåga att spela andrastämmor i en egen och alldeles oefterhärmlig stil – ofta momentant och utan att ha hört melodin särskilt länge. Hans stämmor byggde inte på förbestämda musikteoretiska modeller, utan snarare på en slags inneboende och egen harmonisk uppfattning.

År 1981 bildades folkmusikgruppen Sågskära av de ursprungliga medlemmarna Gunilla Lundh Tobiasson, Marie Gustafsson (senare Länne Persson),

Torbjörn Nyqvist, Per-Olof Jacobsson och under-tecknad. Året därpå, 1982, anslöt Toste tillsammans med Erik Hector till gruppen. De hade då värvats från en annan Växjöbaserad konstellation – Golvdraget. Samma år medverkade Toste, tillsammans med några andra Sågskäradlemmar, i den stora föreställningen ”Från brudekrans till modedans” på Växjö Teater. På dåvarande Radio Kronoberg producerades 1983 Sågskäras första egentliga studioinspelning, där det finns en låt på två fioler och gitarr (Toste, Marie och under-tecknad) som tidigt kom att förebåda en spelstil och en repertoar som kom att utvecklas vidare under 80-, 90- och 2000-talet.

Under början av 1980-talet hade intresset för ålderdomliga folkmusikinstrument slagit ut i full blom

och som en direkt följd av detta tog Erik Hector och Sågskära 1985 initiativ till den första s.k. Bordunstämman i den natursköna hantverksbyn Korrö. Detta lilla exklusiva arrangemang kom senare att utvecklas till en av Sveriges största folkmusikfestivaler. Efter de inledande två åren kom Toste att i slutet av 80-talet att tillsammans med under-tecknad ta ett mer handgripligt ansvar för denna festival.

År 1986 fick Sågskära en förfrågan från Utbildningsradion att producera den småländska utgivningen av den stora satsningen *Visor i Sverige* (”Visor i Småland”). Serien kom att omfatta kassetter, många radioprogram, samt vishäfte och studiematerial. Året därpå gjorde gruppen även ett liknande material med öländska visor (”Visor på Öland”). I samma veva blev Toste ordförande för folkmusikföreningen Valshuset i Växjö och såg bl.a. till att föreningen fick en ordentlig finansiering via

samarbeten med olika studieförbund, samt att regelrätta program för första gången trycktes och distribuerades via en upparbetad adresslista. Under den här tiden började Toste också spela brittisk och amerikansk folkmusik med några läkarkollegor och vänner i det s.k. Tvättstugebandet.

Sågskära 2005

Sittande fr. v. Ulrika Gunnarsson och Marie Länne Persson. I bakre raden fr.v. Magnus Gustafsson, Toste Länne, Magnus Lundmark och Anders Svensson

Foto: Owe Hedman.

Toste Länne, forts.

Efter avslutad AT- och ST-tjänst på lasarettet i Växjö började Toste, under sin handledare, professor Jan Lundvall, att forska på kapillär absorption och blodflöden. Under sin forskning konstruerade han bl.a. en speciell tunna, där man med hjälp av en dammsugare kunde skapa olika former av över- och undertryck. En rad frivilliga försökspersoner fick sedan placera armar, ben och olika kroppsdelar i ”Tostes tunna”. Denna är fortfarande en legendarisk på fysiologen i Växjö, inte minst på grund av det stora antalet avsvimmade försökspersoner. Toste disputerade 1989 inom området mikrocirkulation i samband med hypovolemi (“Fluid transfer from tissue to blood in hypovolemia and its possible importance for plasma volume control”). Efter sin disputation fick han tjänst på MAS (Malmö allmänna sjukhus).

Samma år som Toste disputerade spelade Sågskära in sin första platta i den berömda Rainbow studio i Oslo. Under de intensiva åren i Sågskära i slutet av 1980-talet kom Toste och Marie varandra allt närmare, kärlek uppstod och de flyttade till Sibbarp utanför Malmö år 1991 och gifte sig i Glostorps kyrka året därpå. Samma år utkom också CD:n ”Ånglarnas språk” med Toste, Marie och undertecknad. Gästmusiker på denna platta var Mikael Marin, Jonas Stadling och Mats Wester. Denna CD var på många sätt startpunkten till många konserter, dansspelningar och kurser under de närmaste åren, både i Sverige och i utlandet. År 1993 blev Toste docent vid Lunds universitet och året därpå riksspelman vid Zornmärkesuppspelningarna i Linköping. Under de här åren blev också Anders Svensson från Diö en nära spelkamrat och vän.

År 1995 införskaffade Toste och Marie ett gammalt hus i Linneryd by, som kom att bli den givna centralpunkten under många och långa somrar framöver. Hit kom släktingar och vänner från när och fjärran för att umgås och ta del av Tostes och Marias gästfrihet. Via god granngemenskap i byn fick Toste också nu möjlighet att odla sitt jaktintresse. Under somrarna i Linneryd njöt han verkligen sitt otium och kvar på näthinnan dröjer sig bilden av en avslappnad Toste med målarfärgsbyxor och med kepsen från Rävemåla Järnhandel slarvigt på svaj i nacken. Huset i Linneryd kom också att betyda mycket för honom under de sista sjukdomsåren.

Under andra halvan av 90-talet och början av 2000-talet blev det många resor till USA med olika musikaliska constellationer. Toste var bl.a. delaktig i kurser och konserter i San Francisco, Mendocino och Julian i Kalifornien och Buffalo Gap i West Virginia. År 1997 spelade Sågskära och en stor mängd gästmusiker in CD:n ”Krook”. I direkt anslutning till utgivningen av denna platta fick gruppen också en inbjudan att vara svenska representanter vid den stora Euromusica-festivalen, som detta år hölls i Trondheim i Norge.

År 1998 blev Toste överläkare i kärllkirurgi vid Ryhovs sjukhus i Jönköping. Året därpå flyttade han och Marie till ett stort hus på Bäckalyckan i staden. Toste blev sedan adjungerad professor i kärllkirurgi år 2000 och ordinarie professor i kardiovaskulär fysiologi år 2003, kombinerat med en överläkartjänst i kärllkirurgi vid Universitetssjukhuset i Linköping. Under tiden i

Jönköping fick han och Marie också sin älskade son Ruben. År 1999 mottog Toste Christina Nilsson-stipendiet och året därpå spelade Sågskära in den kritikerrosade CD:n ”Apegrå”.

Gruppen fick sedan representera Sverige vid ”Day of Europe” i samband med EU-utvidgningen 2003. Detta evenemang gick av stapeln på Akropolis i Aten och direktsändes i TV över stora delar av Europa. Samma år mottog också gruppen det prestigefyllda Europeiska Folkkonstpriset. Motiveringen var att gruppen ”Med anmärkningsvärt musikaliskt kunnande nått nya publikgrupper och lyckats förnya svensk folkmusik samtidigt som man lyft fram och vårdat den uråldriga musiken från Varend i Småland”.

Toste, Marie och Ruben flyttade till Linköping år 2005 som en direkt följd av Tostes tjänst som professor och överläkare vid Universitetssjukhuset. Samma år framträdde Sågskära inför en fullsatt publik i fashionabla Mozartsaal i Wiener Konzerthaus och året därpå spelade gruppen in sin sista (?) CD: ”Orm”. Under de här åren ansvarade Toste och Marie också för en rad uppskattade sommarkurser på Tegnérns Södra Äng utanför Näs-sjö. År 2007 blev Toste ordförande i Östergötlands spelmansförbund. Under sitt ordförandeskap fram till 2014 tog han bland annat initiativ till den så kallade Pelle Fors-tävlingen och att utveckla förbundets tidning. Under hans ordförandeskap påbörjades också utgivningen av Anders Larssons notbok, som utkom 2016 med Toste som redaktör. Genom flytten till Linköping började han också att spela tillsammans med läkarkollegan och gästrikespelmannen Ulf Hermansson och tillsammans med Marie bildade de sedermera trion Blåqvint. År 2012 gav Marie ut sitt stora verk, boken och CD:n ”Källan i Slaka”, där Toste var medförfattare till ett av kapitlen. De fick 2016 mottaga Östergötlands kulturstipendium: ”För att ni tillsammans ständigt gör nya upptäckter i folkmusikens skattkammare”.

Toste har under årens lopp skrivit en stor mängd medicinska vetenskapliga artiklar och medverkat i en rad antologier. Utrymmet här räcker inte till någon uttömmande redovisning, men som exempel i sammanhanget kan ändå nämnas viktiga bidrag till antologierna *Feasibility of Patient Specific Aortic Blood Flow CFD Simulation* (2006), *Hjärtat* (2012) och *Diabetes och metabola syndromet* (2012). Han bedrev aktivt sin medicinska forskning in i det sista. I detta sammanhang kan också nämnas att han under årens lopp handlett ett 30-tal doktorander och medverkat i ett otal betygsnämnder vid disputationer.

Toste hade ett smittande och plirigt leende och var genuint nyfiken på nya upplevelser, vetenskapliga upptäckter, god mat och andra människor och miljöer. Särskilt kommer jag att minnas hans nאי-va förtjusning över upptäckten av någon ospelad och spännande låt...

Magnus Gustafsson, vän och spelkompis

Löfbergs: En historia om nygammal tradition

Östgötarna har haft tur, och smålänningarna också, tack vare möten och inspiratörer som Bengt Löfberg. Det började 1974 på Ransätersstämman där östgöten Pelle Björnlert mötte den småländske spelmannen Bengt Löfberg.

Resultatet blev i sinom tid en dansant ”ny musiktradition” med många rötter i småländsk och östgötsk musiktradition där ytterligare en östgötsk spelman, Erik Pekkari och Bengt Löfbergs son Anders, bidragit.

En tradition där man kan få se ett fint samspel mellan Bengt och sonen Anders Löfberg.

– *Öva och låt Er inspireras* var ett av budskapen när Östgötaspel mötte far och son Löfberg.

Beng och Anders spelade tillsammans på Östergötlands spelmanns förbunds 90 års jubileum.

Att se och höra dem spela tillsammans är numera inte så vanligt.

– För min del har det blivit mindre utåtriktat spel på senare tid, säger Bengt Löfberg.

– Men det är kul när det blir så här att jag och Anders kan spela tillsammans.

Bengt mötte den första i fiolen vid 6-7 årsåldern. Den hängde på ett spjäll på en kakelugn.

Att han kom in på folkmusiken berodde på att någon på 1960-talet ville att han skulle spela åt några folkdansare i Nybro.

– Några av dem hade kontakter i Kalmar spelmannslag och så blev det det också. Sedan hade spelmannsförbundet ett årsmöte i Kalmar och då träffade jag fler spelmän

Så du kom med precis när folkmusikvägen rullade igång?

– Jo det kan man säga.

Bar du på någon speciell tradition?

– Då var ju folkmusiken hela Sveriges tradition men vi började ganska tidigt att titta i Svenska Låtar efter den tradition som fanns Småland, på Öland och i Blekinge.

Anders Löfberg hur kom du in ”på spåret”?

– Jo det var ju förstas genom mor och far och dansträffar redan innan jag började spela. Själv började jag spela blockflöjt och fiol nästan samtidigt. När jag var 16 år gled jag in på trummor och folkhögskolejazz. Jag hade aldrig spelat jazz förut men kände ett behov att spela något annat. Jazz är ju också i hög grad en gehörsbaserad musik. Men det blev ju folkmusik på somrarna.

Bengt, hur är det att spela ihop med sonen?

Bengt ler och säger:

– Det är väldigt stimulerande för han har ju sådan rutin.

Anders inflikar:

– Och vi har ju lärt känna varandras spel och det är ju det som är så roligt. Att man kan hänga på varandras grejer.

Har ni olika spelstil?

Det blir alltid lite annat när jag spelar med Pelle, svarar Bengt.

Men ni borde ju nästan spela som om ni vore tvillingar?

– De säger ju att vi har vissa saker gemensamt. *Anders, är det inte fantastiskt att ha kontakt med en äldre generation när det gäller spelet?*

– Man pratar ju mycket om tradition men du har ju inte så lång tradition, säger Anders och vänder sig till Bengt.

– Det är ju du som startat en egen tradition genom influenser från andra och fört vidare genom bl.a. Pelle. Då är det roligt att få vara med om att skapa den traditionen. Det är nog inte många som tänker på att man faktiskt kan påbörja en tradition själv, säger Anders.

Så säger Bengt Löfberg något mycket tänkvärt.

– Man får inte glömma dansen!

– Vad vi spelar är funktionsmusik. Jag tycker att det är roligare att spela till dans än inför en passiv publik. Konserter det är inte min grej.

Hur viktigt är instrumentet för spelet?

– Instrumentet skall ju inte vara ett motstånd man skall övervinna, menar båda.

– Bara för att de är barn, skall de inte behöva ha undermåliga instrument när de lär sig spela.

Vilka råd vill ni ge till den som skall börja spela när det gäller val av instrument?

– Man kan inte räkna med att köpa en fiol rakt av säger Bengt.

– Man bör ha den i några veckor och känna efter om man vill ha den. Hur och var skall den spelas? Till konsert eller dans?

Både Anders och Bengt menar båda att det bästa är att ha kontakt med en fiolbyggare så att man får instrumentet justerat så att det passar.

Vilka råd vill ni ge dem som nu sitter hemma och övar och som vill utvecklas?

Svaret blir samstämmigt från både far och son:

Sök inspiration!

Att låta sig inspireras av all möjlig musik och hitta något man fastnar för, säger Anders.

Hittar man något man vill hålla på med - sök då upp den du gillar.

– Hitta någon som är bättre än du på att spela och låt dig inspireras av denne! säger Bengt.

Så slutar vårt samtal och far och son går ut och spelar innerligt och samspelet - som om de vore tvillingar!!

Text och foto: Håkan Wasén

Löfbergs, forts.

Faktaruta

Bengt Löfberg är född 1944.

Han utgav under 1970- och 1980-talen två album tillsammans med Pelle Björnlert: *En roliger dans* (1977) och *Raskens trall* (1981). Samarbetet med Björnlert fortsatte 2000 med *Mikaeldansen*, på vilket även dragspelaren *Erik Pekkari* medverkade. 2001 utkom Löfbergs soloalbum *Luringen* och 2006 *Gubbstöt*, där han återigen samarbetade med Björnlert och Pekkari, men även med sonen *Anders Löfberg*. Bengt Löfberg har även medverkat i albumet *Bålge-tingen*.

Anders Löfberg är född 1977 och utbildad vid [Kungliga Musikhögskolan i Stockholm](#) och riksspelman. Han är medlem i folkmusikgrupperna *Nordic* och *Majorstuen*. Med Nordic har han gett ut albumen *Metropol* (2008), *Homage* (2012) och *Collage* (2016)

År 2004 spelade han kontrabas på albumet *Gubbstöt* tillsammans med fadern Bengt Löfberg, *Pelle Björnlert* och *Erik Pekkari*. 2016 släppte han sitt första soloalbum "Nittonbunda" där Bengt Löfberg och Pelle Björnlert är med som gäster.

Text: Håkan Wasén

Numrets låtar

Här presenteras de två låtar som kom på delad tredje plats i tävlingen om ÖSF:s Jubileumslåt. Förstaprislåten och de två andraprislåtarna har presenterats i Östgötaspel 17.4 respektive 18.1.

"Välkommen till festen – Gånglåt"

Kurt Widin

sluttakt ad lib tex

96

Numrets låtar forts...

Jubileumsvalsen

♩ = 180

Jonas Jansson

Musical score for Jubileumsvalsen, composed by Jonas Jansson. The score is written in treble clef with a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a 3/4 time signature. The tempo is marked as ♩ = 180. The score consists of five staves of music, with measure numbers 9, 18, 23, 32, and 41 indicated at the beginning of each staff. The music features a mix of eighth and quarter notes, with some measures containing rests. There are first and second endings marked with '1.' and '2.' at the end of the piece.

Pelle Fors tävlingen blir inte av i år!

Smålands Spelmansförbund stod på tur för att ordna årets Pelle Fors tävling. Av olika skäl har förbundet meddelat att tävlingen inte kommer att hållas 2018. Så alla ni som tänkt tävla och vinna pris och ära har ytterligare ett år på er att öva!

Barbro Wijma

Kommande evenemang att glädja sig åt

Spelmansstämma i Ekebyborna 18.8

Vi möts i hembygdsgården, den gamla prästgården, kl 13 och fortsätter till kl 16. Det blir som vanligt allspel med kända nummer. Alla instrument är välkomna. Nytt i år är ett program med skotska låtar. I hembygdsgårdens omgivning finns det gott om plats för buskspel.

Efteråt kan man delta i kräftskiva med lokala kräftor och Kent-Willys västerbottenpaj (mums) för en rimlig slant. Förbeställ på telefonnummer 070-5743905.

Kom och spela i denna sköna trakt vid Borens strand!
Vi ses!

Peter Berry

Linköpingsstämman i Landerydsgården 6.10 eller 27.10!

Boka båda dagarna redan nu! Programmet kommer i nästa nummer av Östgötaspel och på vår hemsida!

Barbro Wijma

Kommande evenemang...

Slaka Kulturdagar med Slaka Spelmansstämma fyller 10 år 1 – 2 september; med bl.a. medverkan av TRIAKEL

På LÖRDAGEN 180901 kl 12-16 inleds kulturdagarna med bl.a. barnaktiviteter på Hembygdsgården (tvätt, bakning, smide, tälja, guidning mm mm) men även buskspel och annat.

Stämman fortsätter på SÖNDAGEN 180902 kl 11-17 med bl.a. en spelstuga (kl 13.30 på logen) med den välkända spelmannen Kjell-Erik Eriksson (medlem i TRIAKEL och Hoven Drogen) från Jämtland som lär ut låtar.

Söndagen avslutas med en KONSERT MED TRIAKEL 'Tusen Tankar'. Konserten (kl 15.30) följs av en vandring till den gamla stensatta medeltida Trefaldighetskällan där det blir källspel. Tag gärna med något musikinstrument om du vill!

PROGRAM:

LÖRDAG kl 12-16:

– Barn- och ungdomsaktiviteter (tvätta, järnsmide, luffarslöjd, baka, tälja, guidning, mm) – Sångelekar för barn och vuxna
– Slakamusiken – Fotoutställning Kulturmiljö och natur – Öppet hus i Hembygdsgården – Vagns- och Jordbruksutställning
– Loppis – Chokladhjul – Höns – Psalmmodikon – Fika – Östgotabakelsen – Glass – Slakabägaren (2000 år gammal romersk glasbägare som hittats i Slaka)
– Böckerna "Källan i Slaka" samt "Glömda pärlor och gamla bekanta – en resa bland östgötska slott och herrgårdar" (av Anneli Hedlund och Per Svensson), Slakakartan, m

SÖNDAG kl 11-17.30:

– Folkmusikgudstjänst (kl 11.00) – Poesiuppläsning
– Allspel med riksspelman Lisa Hellsten (kl 13.00)
– Låtverkstad med Kjell-Erik Eriksson (kl 13.30 på Logen) – Balladdans (kl 14.45)
– Slaka Berättarstuga om Lambohof
– Folkmusikkonsert "Tusen Tankar" med Triakel (kl 15.30, entré 100 kr)
– vandring (kl 16.50) – Buskspel – Skrubbspel – Källspel

– Fotoutställning Kulturmiljö och natur – Slakamusiken – Öppet hus i Hembygdsgården – Vagns- och Jordbruksutställning – Loppis – Chokladhjul – Höns – Schörlinorgeln – Psalmmodikon – Fika – Östgotabakelsen – Korv – Glass – Slakabägaren (2000 år gammal romersk glasbägare som hittats i Slaka)

– Böckerna "Källan i Slaka" samt "Glömda pärlor och gamla bekanta – en resa bland östgötska slott och herrgårdar" (av Anneli Hedlund och Per Svensson), Slakakartan, mm

Se hela annonsen på <https://kulturkraftslaka.wordpress.com/>! Där finns det mer information om bl.a. Fotoutställning och tävling med kulturmiljö/naturtema och om låtar till Allspelet!

Arrangemanget är en del av Östgotadagarna 2018
VARMT VÄLKOMNA!

Låtkurs Anders Larsson låtar del 2 18.8 på Östra Rydsdagen

Östra Rydsdagen arrangeras av Hembygdsgården i Östra Ryd.

Eric Hammarström lär ut låtar ur Anders Larsson häftet! Succé i repris!

Program:

9.30	Fika och stämning av instrument
10.00 - 11.30	Låtkurs
12.00	Allspel
15.00 - 15.30	Konsert i kyrkan med ev. medverkan av låtkursdeltagare

Pris: 150 kr, betalas kontant på plats eller till Mats Ekman plusgiro 496 31 09-6. Anmälan med namn, personnummer, adress och telefonnummer till redaktor@ostgotaspel.se senast 12.8.

Lokal: Hembygdsgården, Östra Ryd.

Låtkursen är ett samarbete mellan ÖSF och Kulturens.

Från och med 11.00 pågår Östra Rydsdagen med hantverksstånd, servering mm.

Kommande evenemang...

Markaryds spelmansstämma

50 år

Fredag den 5 oktober kl. 19-21
Nostalgikväll 5 oktober
 Första gången sedan 1985: **Visknallarna** 5-7/10 2018

Missa inte detta unika tillfälle i Markaryds kulturhus!
 Inträde 100,-

Lördag den 6 oktober
Spelmansstämma 6 oktober
 med konsert av **Åsa Jinder**
Gratis inträde!

10-13 Timsfors Folkets Hus
 - Låtkurs med Jeanett Walerholt Rousu - Markarydslåtar
 - Danskurs, vals och polska, med Jenny Franke och Per Runberg
 Föranmälan till kurserna! Senast 3/10 till www.markarydsstamman.se

11-17.30 Kulturhuset
 11.00 Barnföreläsning "Långt bort i skogen"
 13-14.30 Spelworkshop för barn med Ninni Carr
 13.00 Allspelsträning med Laif Carr
 Utställning om Markaryds spelmän i foajén.

14.30 Konsert med Åsa Jinder
 16.00 Spelmansstämma med spelledare Laif Carr
 17.30 Buss avgår från Kulturhuset till festplatsen, Timsfors Folkets Hus - Gratis!

18.00 Jubileumsmiddag med 3-rätters festmåltid,
 50-års tårta, fyrverkerier och
 hyllningsinslag, buskspel och dans!

Kostnad: 250,- bokas senast 3/10 på 070-728 74 22 eller www.markarydsstamman.se
 Dricka finns att köpa billigt.
 01.30 Gratis buss tillbaka till ditt boende med följande stopp: - Maslogi (ungdomar-gratis bokas senast 3/10, 070-209 05 14) - vandrarhem de lux Villa Linné, - anrika Stora hotellet - mysiga Ekebacken.

Söndag den 7 oktober kl. 10
 Markaryds kyrka
Spelmansgudstjänst 7 oktober
 Markaryds och Hinnersyds kyrkokör framför musik ur folkmusikmässan "Upp min Duva" under ledning av Ronnie Karlsson och Boel Dougan. Spelmän spelar!

Vi hoppas att ni förbereder något fint/klämtigt/roligt/intressant inslag till konserten efter allspelet eller till jubileumsmiddagen! Anmäl detta till spelledaren under omväxlingspasset så att han kan sätta ihop ett bra program.

Allspelslåtar finns på www.markarydsstamman.se

MUSIK I SYD
 SKÅNE • KRONBERG

Bilda buss

*Så här kunde det se ut
 förr...*

Logdans med spelmanstämma i gränstrakter

Klevens loge, Gränna
16 juni 2018

Program

- 14.00 - 16.00 Låtkurs med Lisa Hellsten
- 17.00 - 18.30 Knytkalas vid gemensamt bord tradition i Kleven
- 18.30 Stämman börjar med allspel och därefter logdans till spellista och buskspel

Välkommen!

Anmälan: www.bilda.nu/kleven

Kostnad: Låtkurs 200,- logdans och konsert ingår.

Logdans och konsert 100,- betalas kontant eller via swish.

Hitte till Kleven: Kleven ligger ca en mil norr om Gränna. Kör gamla riksettan Gränna - Ödeshög, sväng mot Kleven (gul sylv) ungefär i höjd med Getingaryds camping, brant backe upp till Kleven som är en liten by där danslogen ligger längst upp.

KULTURRÅDET

SPELSTÄMMA

HEMBYGDSPARKEN I RINGARUM

Söndagen den 17 juni kl 12,00
 Friluftsgudstjänst kl 11,00

SERVERING

LOTTERIER

Allspel Buskspel

GRÄLLETRANSPORT

FRÅN PARKERINGEN

Spellista

Ringarums Hembygdsförening

KORRÖLÄGRET

25-27 JULI 2018

Ett inspirerande och lärorikt musikläger för dig mellan 15 och 23 år!

Undervisning, konsert, dans och trevligheter om vartannat. Korrölägret är öppet för alla instrument med fokus på låtspel och ensemblespel. Men vi hinner med även sång, dans och bad också! På kvällarna tar vi del av festivalens program. All utbildning sker på geohör och du bär vara förtrogen med ditt instrument.

KONTAKT OCH MER INFORMATION
 Jeanett Walerholt Rousu
 070-728 74 22
jeanett.rousu@gmail.com

DATUM 25-27 juli 2018
 ÅLDER 15-23 år
 PLATS Korrö, ca 4 mil sydost om Växjö
 BOENDE Naturcamping vid festivalområdet
 MAT frukost/lunch/middag ingår alla dagar
 KOSTNAD 999 kr
 ANMÄLAN jeanett.rousu@gmail.com

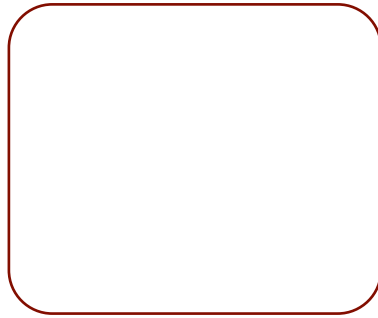
Lärare på 2018 års Korröläger är
 Sven Midgren (fiol) - välkänd musiker och kursledare från Skåne,
 Jeanett Rousu, (fiol/nyckelth) - smäländsspelman och kursansvarig för Korrölägret samt folk/jazzmusikern och etnologen Peter Rousu (git, bas, slvgv)!
 Tillsammans utlovar de en fullspäckad lägerupplevelse på Korrö!

Sök årets Korröstipendium!
 Som stipendiat får du gå på Korrölägret gratis, vi betalar din resa till Korrö (max 1500 kr) och du får två Korröbiljetter att ge bort till vem du vill. Stipendiet delas ut till fyra personer och alla stipendiater ger med stöd av lärare, en egen konsert under Korröfestivalen. Ansök innan 1 juni genom att skicka ett mejl där du berättar om dig själv och varför just du ska bli vår stipendiat: stipendie@korröfestivalen.se

Redaktörens anmärkning: Det finns troligen platser kvar till Korrölägret!!!

ÖSTGÖTASPEL
2018 nr2

KALENDARIUM

Östergötland

FiL**

ordnar

Folkmusikcafé/-pub:

Första onsdagskvällen varje månad 20.00 Dans till spellista.

och

Konsert & danskvällar:

Programmet för hösten är ännu ej klart - håll uppsikt på www.folkmusik.nu

ÖSF*

18-06-17 12.00 Spelstämma i Ringarum. Se s. 11!

18-08-18 Östra Rydsdagen med Anders Larsson kurs.

Se s. 10!

18-09-01 - 02 Slaka Kulturda-
gar och spelstämma. Se annons
s. 10! <https://kulturkraftslaka.wordpress.com>

Småland ***

18-06-16 14.00 Spelmans-
stämma Kleven. Se s. 11! ****

18-07-23 - 29 Korröfestivalen

18-08-05 [Skatelövsstämman](#)

18-08-12 13:00 Spelmans-
stämma Urshult, Lunnabacken

2018-10-05 - 07 Marka-
rydsstämman 50 år. Se annons
s. 11!

Södermanland *****

18-07-22 [Trostorp](#)

18-07-29 Stämman [Vallby](#), Väs-
terås

18-08-18 Dans och spelmans-
stämma, [Kungsträdgården](#)

18-08-19 Spelmansstämma i
[Nykvarn](#)

18-08-25 Stämman Tumba Bruk,
mer information kommer

18-08-26 Vi firar [Anders
Gustaf Andersson, Mörkö](#) 150
år

[*www.ostgotaspel.se](http://www.ostgotaspel.se)

[**www.folkmusik.nu](http://www.folkmusik.nu)

[***www.smalandsspelmansfor-
bund.se](http://www.smalandsspelmansforbund.se)

[****yff.nu](http://www.yff.nu)

[*****www.sormlandsspel.se](http://www.sormlandsspel.se)

Undersköna toner från dem båda i ett vidunderligt samspel där melodier från låtar man känner igen flätas in i egna kompositioner... Så vävs t.ex. polskor in i vaggvisor, egensinnigt och lekfullt. Låtar som tar sig friheten att byta karaktär när man minst anar. Rader av instrument. Det som dock mest finns kvar i lyssnarens hjärta är saxofonspelet - hur toner formas, dröjer sig kvar, och kan uttrycka så mycket.

Skivan handlar om livet - som de så generöst delar med sig av till lyssnaren. Kanske måste man göra musik av det som är närmast och kärast för att den skall få bärkraft och nå fram?

Text: Barbro Wijma

Manusstopp för bidrag till nästa nummer är **9.9!** Det är roligt att göra Östgotaspel när så många vill bidra! Glöm inte att du kan söka kontakt med andra t.ex. spelsugna via Östgotaspel - se nummer 18.1, sida 12!